

NĚKOLIK TEZÍ O STARŠOVSTVU

Shrnutí pastorálky kazatelů CB v lednu 2013

Ohlédnutí za pastorálkou

Pastorálka byla zahájena homiletickou exegezí Ex 18: dělba práce, resp. uplatnění principu subsidiarity, prospívá rozvoji a růstu Božího díla. Téma pastorálky společně otevřeli emeritní a současný předseda RCB, Pavel Černý a Daniel Fajfr. Oba příspěvky podtrhly úlohu staršovstva: Starší mají svou zásadní roli v budování společenství sboru; jejich píle se má projevit ve studiu Písma, péči o druhé a službě ve společnosti. K jejich úkolům patří i modlitby za nemocné. Bratři se také pokusili vymezit role starších a role diákonů; objevila se otázka, nakolik má být starší kvalifikován schopností vyučovat. Další příspěvky se zaměřovaly spíše na "praktickou teologii" staršovstva, resp. na zkušenosti s prací staršovstva, v pojetí jednotlivých kazatelů (P. Grulich, P. Geldner, D. Novák, L. Melkus, S. Raszka).

Biblické práce v dalších dnech se dotýkaly kvalifikace staršího podle 1Tm 3 (lidsky zralý charakter) a smyslu služby starších podle Ef 4 (budování Kristova těla, růst věřících k dospělosti). Přínosem byla také přednáška kazatele Zdeňka Vojtíška, který se zaměřil na "fyziologii" autority v církvi. Vojtíšek podle Weberova sociologického pojetí rozlišil autoritu epistemickou ("odbornickou") a deontickou ("pastýřskou"); také v práci kazatele a staršího se objevuje autorita odborníka i autorita daná úřadem. Je potřeba si uvědomovat, jak je duchovní autorita "ustrojena" a jak je založena, resp. legitimována: v naší presbyterně-kongregační tradici převládá "byrokratické" založení autority (volby, hlasování o důvěře), na rozdíl od tradice římskokatolické, kde se uplatňuje legitimita tradiční, anebo letniční, kde autorita vyrůstá spíše z charismatu. "Byrokraticky" založená autorita má své limity (popsané řádem: funkční období, rozhodovací procesy ve sboru atp.); i my smíme a musíme ovšem umět integrovat i charismatické nebo tradiční kořeny autority.

Praktické semináře byly vhodným doplněním pastorálky a vedly k důležitým diskusím (dějiny staršovstva, jak vzniká staršovstvo, duchovní kvality staršího, výchova starších, služba řízení atp.).

Jako velmi dobré rozhodnutí se ukázalo přizvání starších jednotlivých sborů. Cekem na čtyřicet starších si vyhradilo čas a podílelo se na pastorální konferenci. Ukázalo se, že je třeba více akcentovat spolupráci kazatelů a starších sborů i na rovině vyučování a hledání nových cest.

Několik podnětů a otázek z pastorálky

- Nový zákon rozlišuje biskupy ("dohlážitěle", vedoucí) a diákoný (služebníky u stolů). Naše staršovstva v sobě spojují obě služebnosti. Nebylo by moudré práci staršovstva omezit na duchovní ("biskupské") záležitosti; a hospodářský ("diakonický") provoz svěřit jinému grémiu? Nový zákon oba úkoly rozlišuje, odděluje je však?
- V 1Tm 3 apoštol Pavel popisuje charakterové předpoklady pro službu staršího. Jde o obecně lidské kvality zralé osobnosti. Právě z osvědčených lidí mají být starší vybírání.

- Delegování umožňuje, že se člověk může osvědčit ve sboru. Ke kvalifikaci staršího vedle toho ovšem patří také osvědčenost v rodinném a občanském životě. Jakou roli při výběru budoucích starších hraje kazatel, jakou starší, jakou vedoucí jednotlivých úseků sborové práce? Jaké možnosti nabízí uřednický model?
- Jak starší vybíráme? Kdo je odpovědný za přípravu starších? Jaká je v tomto ohledu role volební komise, kazatele, stávajících starších? Jakou funkci přesně má volba členským shromážděním? Je nutné si ujasnit, kdo nese odpovědnost; co a proč se vlastně ve volbě děje.
- Starší jsou spolu s kazatelem "učiteli a pastýři" sboru (Ef 4). Jsou tedy vedoucími, ovšem právě jako služebníci Kristových lidí a Božího slova. Starší má být "schopen učit" (1Tm 3), tlumočit Boží slovo lidem. Je otázkou, zda musí nutně každý starší také kázat.
- Je potřeba si ujasňovat, jaké (vzájemné) kompetence - a proč - mají kazatel, staršovstvo, členské shromáždění. Staršovstvo je přirozeným nositelem sborové tradice; jaká je role kazatele?
- Jaké modely řízení duchovní služby a sborové práce se nabízejí? Musí být kazatel nutně předsedou staršovstva?

Zpracoval SO RCB